

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Kyriakos Zachariadis
Tel 08 - 698 1683
Fax 08 - 698 14 80
Kyriakos.zachariadis@naturvardsverket.se

YTTRANDE
2006-11-15 Dnr 544-7049-06 Rv

SVEA HOVRÄTT
Miljööverdomstolen
Box 2290
103 17 Stockholm

Yttrande i Miljööverdomstolens mål nr. M 2780-06, Vägverket, Region Sydöst ./ Miljö- och byggnadsnämnden i Mörbylånga kommun ang. tillsyn över buller från vägtrafik.

Miljööverdomstolen har anhållit om att Naturvårdsverket ska yttra sig i rubricerat mål. Miljööverdomstolen har särskilt önskat få verkets uppfattning på följande preciserade frågor:

”1. Vilken tidsbas bör användas för att bestämma den ekvivalenta ljudnivån för vägtrafikbullret i detta fall? (Jämför Infrastrukturinriktning för framtida transporter, prop. 1996/97:53, 'Ekvivalentnivån mäts normalt under ett vardagsdygn.')

2. I vilken utsträckning kan vägen anses ha blivit föremål för en väsentlig ombyggnad? ”.

Sammanfattning

1. Enligt Naturvårdsverkets uppfattning kan särskilda omständigheter motivera att ekvivalentljudnivån beräknas på basis av en annan tidsperiod än årsmedeldygnstrafiken. Ett exempel kan vara att en stor del av årstrafiken förekommer under en kortare tidsperiod. Naturvårdsverket anser därför att beräkningen av ekvivalentljudnivån, i detta fall, bör baseras på somarmedeldygnets trafikintensitet och trafikens sammansättning.

2. Enligt Naturvårdsverkets uppfattning kan en ombyggnad av en väg klassas som en väsentlig ombyggnad om åtgärderna som vidtas är av sådan dignitet att de medför väsentliga förändringar av vägens karaktär. I förevarande fall har omfattande byggnadsåtgärder på Ölandsbron med tillhörande påfarter vidtagits under dryga 10 år. Mot bakgrund av att det har skett en stegvis och sammanhängande ombyggnation som har lett till en väsentlig förändring av vägens karaktär så anser verket att utgångspunkten vid begränsningar av bullernivåerna bör vara att vägen har varit föremål för en väsentlig ombyggnad. Detta trots att delar av ombyggnationen har genomförts en tid före det år som

enligt praxis utgör utgångspunkt för bedömningen av om vägen har blivit föremål för en väsentlig ombyggnad..

Naturvårdsverkets synpunkter

Allmänt

De bullernivåer som normalt inte bör överskridas vid nybyggnation av bostadsbebyggelse eller vid nybyggnation eller väsentlig ombyggnad av väg är:

- 30 dB(A) ekvivalentljudnivå inomhus och 45 dB(A) maximalljudnivå inomhus nattetid,
- 55 dB(A) ekvivalentljudnivå utomhus och 70 dB(A) maximalljudnivå utomhus på uteplats i anslutning till bostad.

Dessa bullernivåer har fastställts av riksdagen (prop. 1996/97:53). De skall vara vägledande för bedömningar med hänsyn till lokala faktorer och de särskilda omständigheter som råder i varje enskilt fall , men utgör inte rättsligt bindande normer.

Tidsbas för beräkning av ekvivalentljudnivån (L_{Aeq})

Ekvivalent ljudnivå är ett logaritmiskt medelvärde och definieras som den konstanta ljudnivå som under en given tid ger samma ljudenergi som en under samma tid varierande ljudnivå. Den ekvivalenta ljudnivån ger ingen information om hur ljudnivån varierar under en viss tidsperiod. Med den fastställda beräkningsmetoden, ”Nordisk beräkningsmodell, reviderad 1996; Naturvårdsverkets rapport 4623”, beräknas ekvivalentljudnivån normalt för 24-timmarsperioder, men beräkningsmetoden kan även användas till beräkningar för godtyckligt långa tidsperioder.

I Sverige beräknas normalt sett riktvärden, L_{Aeq} -mättet, på basis av årsmedeldygnstrafiken. Enligt Naturvårdsverkets uppfattning kan dock särskilda omständigheter motivera att ekvivalentljudnivån beräknas på basis av en annan tidsperiod. Ett exempel kan vara att en stor del av årstrafiken förekommer under en kortare tidsperiod, t.ex. sommarperioden. I sådana fall bör enligt verkets mening beräkningarna baseras på den mest intensiva tidsperioden och den trafiksammansättning som råder under denna tidsperiod.

Av handlingarna framgår att vägtrafiken under somarmedeldygnnet är dubbelt så hög jämfört med det genomsnittliga årsmedeldygnets vägtrafik. Naturvårdsverket anser därför att beräkningen av ekvivalentljudnivån i detta fall bör baseras på somarmedeldygnets trafikintensitet och sammansättning och inte på årsmedeldygnets.

En beräkning baserad på trafiken under sommarperioden bör därför enligt verkets mening vara utgångspunkten för bedömningen av vilka bullerskyddsåtgärder som bör vidtas i detta fall.

När kan vägen anses har blivit föremål för en väsentlig ombyggnad

Naturvårdsverket anser att en ombyggnad av en infrastrukturanläggning kan klassas som en väsentlig ombyggnad om åtgärderna som vidtas är av sådan dignitet att de medför väsentliga förändringar av vägens karaktär. Sådana förändringar kan t.ex. vara en omläggning av en väg genom att den breddas väsentligt, så att vägen får flera körfält och högre hastighetsgränser, eller genom att den läggs om i åtminstone delvis ny sträckning.

Av handlingarna framgår att det under en längre tidsperiod har vidtagits omfattande byggnadsåtgärder på Ölandsbron med tillhörande påfarter. Ombyggnationerna har skett stegvis. Av handlingarna framgår bl.a. följande. Under 1995 skedde en utökning av antalet körfält från två till fyra. Under 2003 utfördes en ny sträckning av avfarten från Ölandsleden och en ny rondell. Under 2005 skedde en omfattande renovering av bron med bl.a. nya kantbalkar och nya räcken. Med hänsyn till att vägen under de senaste dryga 10 åren sammantaget har genomgått omfattande ombyggnationer anser Naturvårdsverket att vägens karaktär väsentligen har förändrats. Utgångspunkten vid begränsning av bullernivåerna bör därför vara att vägen har varit föremål för en väsentlig ombyggnad trots att en del av ombyggnationen genomförts en tid före det år som enligt praxis utgör utgångspunkt för bedömningen av om vägen har blivit föremål för en väsentlig ombyggnad.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande direktör Björn Södermark.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit vikarierande enhetschefen Anna Peters, avdelningsdirektörerna Anna Blomdahl och Kyriakos Zachariadis, den sistnämnde föredragande.

För Naturvårdsverket

Björn Södermark

Kyriakos Zachariadis